

 **Simpòsium
Internacional
sobre
Programes
Universitaris
per a Majors**

SIMPOSIUM INTERNACIONAL SOBRE PROGRAMAS UNIVERSITARIOS DE MAYORES

 **International
Symposium on
University
Programmes for
Seniors**

**“Els Programes
Universitaris
per a Majors en
la Construcció
de l’Espai
Europeu
d’Ensenyament
Superior”**

 **“Los Programas Universitarios para Mayores en la
Construcción del Espacio Europeo de Enseñanza Superior”**

**“University
Programmes for
Seniors in the
Construction of
a European
Framework for
Higher
Learning”**

Falconer-02

Palma de Mallorca, 6-9 de mayo de 2003

Palma, 6-9 de maig de 2003

Palma, Majorca, 6-9 May 2003

PROGRAMA

Dia 6 de maig

18.00-20.00 h Lliurament de documentació

Dia 7 de maig

8.30-9.30 h Lliurament de documentació

9.30-10.30 h Inauguració oficial, institucions acadèmiques i institucionals

10.30-11.00 h Pausa

11.00-12.30 h Conferència inaugural: Els programes universitaris per a majors en el marc de l'educació permanent, Sr. Raphael Chanterrie, membre del Gabinet de la Sra. Viviane Reding, conseller responsable d'Educació, Pressuposts i Relacions amb el Parlament Europeu. Presenta i modera: Sr. Damià Pons i Pons. Conseller de Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

12.30-14.00 h La construcció de l'espai europeu d'educació superior i la seva incidència en els programes universitaris per a majors. President de la CRUE. President de l'European University Association (EUA), Presenta: rector de la UIB

14.00-16.30 h Dinar

16.30-18.00 h Situació i perspectives dels programes universitaris per a majors a Alemanya (Sra. Carmen Stadelholer), Bèlgica i Suïssa (Sr. Louis Bourgeois), els països nòrdics (Sra. Maj Ajdskogius) i Anglaterra (Sra. Lesley Hart). Presenta i modera: Sr. Franz Kolland, Universitat de Viena

18.00-18.45 h Pòsters (àrees temàtiques)

19.30 h Recepció al Consolat de Mar

21.00 h Concert Institucional. Dia d'Europa

Dia 8 de maig

9.00-10.30 h Situació i perspectives dels programes universitaris per a majors a l'Europa mediterrània i del Sud: Portugal (Sra. Maria da Graça Pinto), Itàlia (Sra. Maria-Caterina Federici), Espanya (Sra. Carmen Orte), Malta (Sr. Marvin Formosa). Presenta i modera: Sr. Mariano Sánchez Martínez. Universitat de Granada.

10.30-11 h Pausa

11.00-12.30 h Els programes universitaris de majors com a factor d'integració social i cultural. Sra. Catalina Mut Gomila Directora del Servei d'Atenció a la Família i Atenció Primària de l'Ajuntament de Calvià (Mallorca); Sra. Concha Bru Ronda, Universitat d'Alacant, Sr. José Arny Puerta, Universitat de La Laguna. Presenta i modera: Sra. Adoración Holgado Sánchez, Universitat Pontifícia de Salamanca

12.30-14 h Situació i perspectives de les organitzacions internacionals universitàries per a majors. AIUTA (Sr. Louis Bourgeois), TALIS (Sra. Carolyn Rafman), Education and Ageing (Sra. Alexandra Withnall). Presenta i modera: Sra. Carmen Stadelhofer, Universitat d'Ulm, Alemanya.

14,30-16,00 Dinar

16.30-18 h El futur institucional dels programes universitaris per a majors a Espanya. Sra. Mercè Gambús Saiz, vicerectora d'Extensió Universitària i Activitats Culturals de la UIB, Sr. Francisco Javier Martos Perales vicerector de Postgrau i Formació Contínua de la Universitat de Granada, Sr. Mario Bedera Bravo, vicerector d'extensió Universitària de la Universitat de Valladolid, Sra. Juana Castaño Ruiz, vicerectora d'Estudis i Postgraus de la Universitat de Múrcia. Presenta i modera: Sr. Santiago Cavanillas Múgica, Universitat de les Illes Balears

19,30 h Recepció de l'Ajuntament de Palma al Castell de Bellver

21.00 h Concert de la Coral Universitat de les Illes Balears

Dia 9 de maig

9.30-11.00 h La perspectiva dels estudiants en els programes universitaris per a majors, Sr. Miguel Guirao Pérez, Sra. Antonia Mª Salas Vidal, Sra. Josefa Vicente Alcázar, Sra. Ana Mª González Yáñez. Estudiants dels programes universitaris per a majors de les universitats de Granada, les Illes Balears, Múrcia i Valladolid. Presenta i modera: Sra. Julia Gallo Estrada, Universitat de les Illes Balears

11.00-11.30 h Pausa

11.30 h Conferència de cloenda, Sra. Josefina Aldecoa, escriptora. Presenta i modera: Sr. Francisco Díaz de Castro, catedràtic de literatura espanyola de la Universitat de les Illes Balears

13.30 h Conclusions i cloenda oficial

14.30 h Dinar de cloenda a l'Escola d'Hoteleria del campus de la UIB

Informació general

Secretaria tècnica

Sra. Catin Riera Femenias
Vicerektorat d'Extensió Universitària i Activitats Culturals

EUROCONGRESOS

Passatge de Santa Catalina de Siena, 2, 1r F (Edifici Espanya). Els Geranis. 07002 Palma (Illes Balears)
Tel. i fax: +34 971 495 217 i 620 82 74 29/30

Adreça electrònica: simposiummallorca@eurocongresos.net

Pàgina web: <http://www.eurocongresos.net> i <http://www.uib.es/uom>

Dates del Simpòsium

Palma, 6-9 de maig de 2003

Seu del Simpòsium

L'Auditori de Palma és un centre cultural situat al passeig Marítim, davant la mar.

Inscripció

Realitzada preferiblement a través d'Internet, encara que es dona la possibilitat de fer-la via fax o correu electrònic.

En fer la inscripció al Simpòsium és obligatori enviar a la seu d'aquest una fotocòpia de l'estatus personal i la justificació de l'ingrés bancari.

Hi ha un descompte per a aquelles inscripcions formalitzades abans del 20 de març de 2003.

Enviament de resums dels pòsters

La data límit per enviar els resums a la Secretaria és el dia 31 de març de 2003.

Identificació

És imprescindible presentar la targeta d'identificació per participar en els actes del Simpòsium. S'obté en el moment de registrar-se com a assistents.

Recomanacions per a la presentació de resums

A. Presentació de resums

a. Es podran presentar pòsters sobre la temàtica següent:

1. Programes universitaris per als majors i aprenentatge al llarg de tota la vida.
2. Programes universitaris per als majors i qualitat de vida.
3. Impacte dels programes universitaris per als majors en el si de la universitat a nivell organitzatiu, econòmic, cultural, etc.
4. Perfil dels alumnes dels programes universitaris per a majors: característiques i perspectives.
5. Els programes universitaris per als majors i la incidència d'aquests en la investigació gerontològica.

b. El pòster ha de ser original, no presentat anteriorment en altres congressos.

c. Els idiomes de presentació són els següents: anglès, castellà i català. És imprescindible presentar-ne una versió en anglès.

d. La data límit de presentació dels resums a la secretaria tècnica és el 31 de març de 2003, tenint en compte el segell.

e. Recomanacions per a la presentació de resums:

1. Tipus de lletra: Times New Roman, mida: 10 punts, a un espai.
2. Si l'autor fa servir abreviatures, les ha de desxifrar el primer cop. No es poden incloure referències bibliogràfiques.
3. El títol ha d'anar en majúscules. Els autors han de constar amb la inicial del nom i els cognoms complets. La persona que presentarà el pòster ha de figurar en primer lloc.
4. Si us plau, incloeu l'adreça electrònica dels autors.
5. Presentau el pòster amb els apartats següents: A. Introducció. B. Objectius. C. Material i mètodes. D. Resultats. E. Discussions i conclusions.
6. El nombre de paraules oscil·larà entre 200 i 250.
7. Incloeu paraules clau (fins a un màxim de 5).
8. Envieu l'original degudament emplenat, una còpia en paper i una còpia en format .doc (Word 97 o superiors) o .rtf en un disquet de 3,5".
- f. L'autor que presenti el pòster ha d'estar inscrit en el Simpòsium.

B. Revisió de resultats del Comitè Científic

- a. El comitè valorarà els resums i contestarà a l'autor de referència per escrit la seva resolució a partir del dia 7 d'abril de 2003.

- C. Presentació del pòster
- a. El pòster ha de tenir unes dimensions màximes de 120 cm d'alt per 100 cm d'ample.
- b. El títol ha de ser llegible a 2 m.
- c. Ha de seguir l'estructura següent: A. Introducció. B. Objectius. C. Material i mètodes. D. Resultats. E. Discussions i conclusions.
- d. El pòster es presentarà a la secretaria tècnica el dia de la inauguració del Simpòsium.
- e. Es presentarà el pòster a peu de sala a l'hora i al lloc indicats. Els autors tindran a la seva disposició els plafons per col·locar-hi el pòster al llarg de tot el dia 7, tenint present que el pòster haurà d'estar col·locat, almenys, deu minuts abans de l'hora prevista per fer-ne l'exposició. Es recomana als autors que el dia de l'exposició tinguin preparat un resum del pòster, com també les targetes amb les seves dades professionals per facilitar l'intercanvi d'informació.
- f. Els autors hauran de portar el material necessari per col·locar el seu pòster al plafó preparat a l'efecte (cinta adhesiva de doble cara, etc.).
- g. La presentació del pòster es podrà realitzar en qualsevol dels tres idiomes oficials. El resum haurà d'estar en anglès.
- D. Nota final: Atesa la possibilitat de publicar els pòsters presentats al Simpòsium, l'organització recomana als autors que presentin els pòsters com a comunicació

a la secretaria tècnica, el dia de la inauguració del Simpòsium.

Les recomanacions per a la presentació en aquest format són les següents:

1. Idiomes: anglès, castellà, català.
2. Tipus de lletra: Times New Roman, mida: 12 punts.
3. Interlineat a 1,5 i espai simple a les notes.
4. Format .doc (Word 97 o superiors) o .rtf.
5. Nombre màxim de pàgines: 10.
6. Marges: dret i esquerre, 3 cm; superior i inferior, 2,5 cm.
7. Si feu servir abreviatures, desxifrau-les el primer cop.
8. Feu servir la normativa APA per a la bibliografia citada.
9. Incloeu les notes bibliogràfiques al final del treball.
10. Títol en lletres majúscules. Els autors hi han de constar amb la inicial del nom i els cognoms complets.
11. Incloeu la identificació professional i l'adreça completa dels autors.
12. La comunicació ha d'incloure els apartats següents: A. Introducció. B. Objectius. C. Material i mètodes. D. Resultats. E. Discussions i conclusions.
13. Heu de presentar l'original i una còpia en format DIN A4 impresos per una sola cara i una còpia en format .doc (Word 97 o superiors) o .rtf en un disquet de 3,5".

SIMPÒSIUM INTERNACIONAL SOBRE PROGRAMES UNIVERSITARIS PER A MAJORS
Palma, 6-9 de maig de 2003

Nom i cognoms .....

Domicili particular .....

Població..... CP .....

Província..... Tel:.....

País..... E-mail .....

Institució..... Lloc de treball .....

Tel. i horari de contacte .....

QUOTES D'INSCRIPCIÓ

Professionals:	150,25 €	(A partir del 20 de març)	180,30 €
Alumnes:	120,20 €		150,25 €

PLACES LIMITADES

(Amb la butlleta d'inscripció s'ha d'adjuntar fotocòpia del carnet d'estudiant i comprovant de l'abonament de la transferència bancària.)

FORMA DE PAGAMENT:

C/C de Sa Nostra núm.: 2051 0100 54 0403726410

VISA núm.:.....Data de caducitat: .....

Eurocongressos
 Passatge de Santa Catalina de Siena, 2, 1r F (edifici Espanya). Els Geranis
 07002 Palma. Illes Balears (Espanya)
 Tel.: 00 34 971 49 52 17 - 620 82 74 29/30
 Email: simposiummallorca@eurocongressos.net
 Web: http://www.eurocongressos.net

PROGRAMA

Día 6 de mayo

18,00-20,00 Entrega de documentación

Día 7 de mayo

8,30-9,30 Entrega de documentación

9,30-10,30 Inauguración oficial. Instituciones académicas e institucionales

10,30-11,00 Pausa

11,00-12,30 Conferencia inaugural: Los programas universitarios para mayores en el marco de la educación permanente. Sr. Raphael Chanterie, miembro del Gabinete de la Sra. Viviane Redings, consejero responsable de Educación, Presupuestos y Relaciones con el Parlamento Europeo. Presenta: Sr. Damià Pons i Pons. Conseller de Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

12,30-14,00 La construcción del espacio universitario europeo de enseñanza superior y su incidencia en los Programas Universitarios para Mayores. Presidente de la CRUE y Presidente de la European University Association (EUA). Presenta: Rector de la UIB.

14,00-16,30 Comida

16,30-18,00 Situación y perspectivas de los programas universitarios para mayores en Alemania (Sra. Carmen Stadelholer), Bélgica y Suiza (Sr. Louis Bourgeois), Países Nórdicos (Sra. Maj Aldskogius) e Inglaterra (Sra. Lesley Hart). Presenta y Modera: Sr. Franz Kolland, Universidad de Viena.

18,00-18,45 Posters (áreas temáticas)

19,30 Recepción Consolat de la Mar

21,00 Concierto Institucional. Día de Europa

Día 8 de mayo

9,00-10,30 Situación y perspectivas de los programas universitarios para mayores en la Europa Mediterránea y del Sur: Portugal (Sra. Maria da Graça Pinto), Italia (Sra. Maria-Caterina Federici), España (Sra. Carmen Orte), Malta (Sr. Marvín Formosa). Presenta y Modera: Sr. Mariano Sánchez Martínez Universidad de Granada.

10,30-11,00 Pausa

11,00-12,30 Los programas universitarios de mayores como factor de integración social y cultural Sra. Catalina Mut Gomila, Directora del Servicio de Atención a la Familia y Atención Primaria del Ayuntamiento de Calvià (Mallorca); Sra. Concha Bru Ronda, Universidad de Alicante; Sr. José Arnay Puerta, Universidad de La Laguna. Presenta y Modera: Sra. Adoración Holgado Sánchez, Universidad Pontificia de Salamanca.

12,30-14,00 Situación y perspectivas de las organizaciones internacionales universitarias para mayores. AIUTA (Sr. Louis Bourgeois), TALIS (Sra. Carolyn Rafman), Education and Ageing (Sra. Alexandra Withnall). Presenta y Modera: Sra. Carmen Stadelhofer. Universidad de Ulm. Alemania.

14,00-16,30 Comida

16,30-18,00 El futuro institucional de los programas universitarios para mayores en España. Sra. Mercé Gambús Sáiz. Vicerrectora de Extensión Universitaria y Actividades Culturales de la UIB; Sr. Francisco Javier Martos Perales, Vicerrector de Postgrado y Formación Continua de la Universidad de Granada. Sr. Mario Bedera Bravo Vicerrector de Extensión Universitaria la Universidad de Valladolid. Sra. Juana Castaño Ruiz Vicerrectora de Estudios y Postgrado de la Universidad de Murcia. Presenta y Modera: Sr. Santiago Cavanillas Múgica Universitat de les Illes Balears

19,30 Recepción Ayuntamiento de Palma en el Castillo de Bellver

21,00 Concierto de la Coral de la Universitat de les Illes Balears.

Día 9 de mayo

9,30-11,00 La perspectiva de los estudiantes en los programas universitarios para mayores, Sr. Miguel Guirao Pérez, Sra. Antonia Mª Salas Vidal, Sra. Josefa Vicente Alcázar, Sra. Ana Mª González Yañez Estudiantes de los programas universitarios de mayores de las Universidades de Granada, Islas Baleares, Murcia y Valladolid). Presenta y Modera: Sra. Julia Gallo Estrada. Universitat de les Illes Balears.

11,00-11,30 Pausa

11,30 Conferencia de Clausura, Sra. Josefina Aldecoa. Escritora. Presenta y Modera Sr. Francisco Díaz de Castro, Catedrático de Literatura Española de la Universitat de les Illes Balears.

13,30 Conclusiones y Clausura Oficial

14,30 Comida de Clausura en la Escuela de Hostelería del Campus de la UIB

INFORMACIÓN GENERAL

Secretaría técnica

Sra. Catin Riera Femenias

Vicerektorat d'Extensió Universitària i Activitats Culturals

EUROCONGRESOS

Passatge de Santa Catalina de Siena, 2, 1F (Edifici Espanya). Els Geranis. 07002 Palma (Illes Balears)

Tel y fax: +34 971 495 217 y 620 82 74 29/30

Correo electrónico: simposiummallorca@eurocongresos.net

Página web: <http://www.eurocongresos.net> i <http://www.uib.es/uom>

Fechas del Simposium

Palma de Mallorca, 6-9 de Mayo de 2003

Sede del Simposium

El Auditorium de Palma de Mallorca, centro cultural situado en el Paseo Marítimo, frente al mar.

Inscripción

Realizada preferiblemente a través de internet, aunque se da la posibilidad de realizarse vía fax o correo electrónico.

Al realizar la Inscripción al Simposium es obligatorio enviar a la sede del mismo la fotocopia del estatus y la justificación del ingreso bancario.

Hay un descuento en aquellas inscripciones formalizadas antes del 20 de marzo del 2003.

Envío resúmenes Posters

La fecha límite para el envío de los resúmenes a la secretaría será el día 31 de marzo de 2003.

Identificación

Es imprescindible presentar la tarjeta de identificación para participar en los actos del Simposium. Se obtiene en el momento de registrarse como asistentes.

Normas de presentación de los pósters

A. Presentación de resúmenes

a. Se podrán presentar pósters relacionados con las temáticas siguientes:

1. Programas Universitarios para Mayores y Aprendizaje a lo largo de toda la vida
3. Programas Universitarios para Mayores y Calidad de Vida
4. Impacto de los Programas Universitarios para Mayores en el seno de la Universidad a nivel organizativo, económico, cultural, etc.
5. Perfil del alumnado de los Programas Universitarios para Mayores: Características y Perspectivas
6. Los Programas Universitarios para Mayores y su incidencia en la Investigación Gerontológica

b. El póster deberá ser original, no presentado anteriormente a otros congresos

c. Los idiomas de presentación serán cualquiera de los siguientes: inglés, castellano, catalán. Es imprescindible presentar una versión en inglés

d. La fecha límite de presentación de resúmenes a la secretaría técnica será el 31 de marzo de 2003 teniendo en cuenta el matasellos o envío.

e. Recomendaciones para la presentación de resúmenes
1. Utilizar el modelo adjunto debidamente cumplimentado:

2. Letra times new roman tamaño 10 puntos a un espacio

3. Si utiliza abreviaturas descifrelas la primera vez. No incluya referencias bibliográficas

4. Título en mayúsculas. Los autores deben constar con la inicial del nombre y apellidos completos. La persona que presentará el poster se escribirá en primer lugar

5. Incluya la dirección electrónica de los autores

6. Presente el poster con los siguientes apartados: A. Introducción, B. Objetivos, C. Material y Métodos, D. Resultados, E. Discusión y Conclusiones

7. El número de palabras oscilará entre 200-250
Incluir palabras clave (hasta un máximo de 5)

8. Remitir el original debidamente cumplimentado, 1 copia en papel y una copia en formato DOC (Word 97 o superiores) o RTF en un Disquete 3,5"

f. El autor que presente el póster deberá estar inscrito en el Simposium

B. Revisión de resultados del Comité Científico

a. El comité científico valorará los resúmenes y contestará al autor de referencia por escrito su resolución a partir del día 7 de abril de 2003

- C. Presentación de Póster
  - a. El póster tendrá unas dimensiones máximas de 120 cm. de alto por 100 cm. de ancho.
  - b. Título legible a 2m
  - c. Seguirá la estructura: A. Introducción, B. Objetivos, C. Material y Métodos, D. Resultados, E. Discusión y Conclusiones
  - d. El póster se presentará a la secretaría técnica el día de la inauguración del Simposium
  - e. Se presentará el póster a pie de sala en el lugar y hora indicada. Los autores tendrán a su disposición los paneles para colocar su póster a lo largo de todo el día 7, teniendo presente que el póster debe estar colocado, al menos 10 minutos antes de la hora prevista para su exposición. Se recomienda a los autores que el día de la exposición tengan preparado un resumen del mismo, así como tarjetas con sus datos profesionales para facilitar el intercambio de información
  - f. Los autores deben traer el material necesario para la colocación del póster en el panel preparado al efecto (cinta adhesiva de doble cara, etc.).
  - g. La presentación del póster se podrá realizar en cualquiera de los tres idiomas previstos, si bien el resumen debe realizarse en inglés.

- D. Nota Final: Dada la posibilidad de publicar el póster presentado al Simposium, la Organización recomienda a los autores que éstos lo presenten como comunicación en la secretaría técnica, el día de la inauguración del Simposium. Las recomendaciones para la presentación en este formato son las siguientes:
  1. Idioma: inglés, castellano, catalán
  2. Letra times new roman tamaño 12 puntos
  3. Interlineado de 1,5 y espaciado simple en las notas
  4. Formato DOC (Word 97 o superiores) o RTF
  5. Número máximo de páginas 10
  6. Márgenes: izquierdo y derecho 3cm. /superior e inferior 2,5 cm.
  7. Si utiliza abreviaturas descíbreelas la primera vez.
  8. Utilizar la normativa APA para la bibliografía citada
  9. Incluya las notas bibliográficas al final del trabajo
  10. Título en mayúsculas. Los autores deben constar con la inicial del nombre y apellidos completos.
  11. Incluya la identificación profesional y la dirección completa de los autores
  12. La comunicación deberá incluir los siguientes apartados: A. Introducción, B. Objetivos, C. Material y Métodos, D. Resultados, E. Discusión y Conclusiones
  13. Presentar un original y una copia en formato DIN A4 impresas por una sola cara y una copia en formato DOC (Word 97 o superiores) o RTF en un Disquete 3,5"

SIMPOSIUM INTERNACIONAL SOBRE PROGRAMAS UNIVERSITARIOS PARA MAYORES
Palma, 6-9 de mayo de 2003

Nombre y apellidos .....

Domicilio particular.....

Población..... CP.....

Provincia..... Tel:.....

País..... E-mail.....

Institución..... Centro de trabajo .....

Tel. y horario de contacto .....

CUOTAS DE INSCRIPCIÓN

Profesionales:	150,25 €	(A partir del 20 de marzo)	180,30 €
Alumnos:	120,20 €		150,25 €

PLAZAS LIMITADAS

(Con el boletín de inscripción deberá adjuntarse fotocopia del carnet de estudiante y comprobante del abono de la transferencia bancaria.)

FORMA DE PAGO:

C/C de Sa Nostra n.º.: 2051 0100 54 0403726410

VISA n.º.: ..... Fecha de caducidad: .....

Eurocongresos

Passatge de Santa Catalina de Siena, 2, 1r F (edificio España). Los Geranios
 07002 Palma. Illes Balears (Espanya)
 Tel.: 00 34 971 49 52 17 - 620 82 74 29/30
 Email: simposiummallorca@eurocongresos.net
 Web: http://www.eurocongresos.net

Committee of Honour:

- The President of the Government of the Balearic Islands, Mr. Francesç Antich
- The Rector of the University of the Balearic Islands
- The Councillor of the Presidential Department of the Government of the Balearic Islands, Mr. Antoni Garcias
- The Councillor for Education and Cultural Affairs of the Government of the Balearic Islands, Mr. Damià Pons
- The Councillor for Social Welfare of the Government of the Balearic Islands, Ms. Fernanda Caro
- The Councillor for Energy & Innovation of the Government of the Balearic Islands, Mr. Priam de Villalonga
- The Councillor for Tourism of the Government of the Balearic Islands, Mr. Celestí Alomar
- The Councillor of the Treasury Department of the Government of the Balearic Islands, Mr. Joan Mesquida
- The Mayor of Palma, Mr. Joan Fageda

Scientific Committee

President:

Dr. Carmen Orte Socías University of the Balearic Islands

Committee Members:

Dr. José Arnay Puerta	University of La Laguna
Dr. Luís Ballester Brage	University of the Balearic Islands
Dr. Santiago Cavanillas Múgica	University of the Balearic Islands
Ms. Julia Gallo Estrada	University of the Balearic Islands
Ms. Joana Gual Frau	University of the Balearic Islands
Dr. Franz Kolland	University of Vienna
Dr. André Lemieux	University of Quebec, Montreal
Dr. Josep Antoni Pérez Castelló	University of the Balearic Islands
Dr. Antoni Petrus Rotger	University of Barcelona
Dr. Antoni Roig Muntaner	University of the Balearic Islands
Dr. Juan Sáez Carreras	University of Murcia
Ms. Carmen Stadelhofer	University of Ulm (Germany)
Dra. Carmen Touza Garma	University of the Balearic Islands
Dr. Mariano Sánchez Martínez	University of Granada

Organizational Committee:

Chairwoman:

Dr. Mercé Gambús Sáiz, Vice-Rector of the UIB's Extended Campus and Programme of Cultural Activities

Executive Secretary:

Dr. Carmen Orte Socías, Director of the UIB's Open University for the Third Age (UOM)

Committee Members:

Mr. Miquel Morata Blasco, Managing Director of the Centre Balears Europa
Ms. Paulina Guillem Santamaría, President of the Association of Students and Ex-Students of the UOM
Mr. Liberto Macías González, UOM
Ms. Margalida Vives Barceló, UOM

Objectives:

- To learn about the repercussions of the construction of a European framework for higher learning in university programmes for seniors
- To learn about the reality of and the possibilities for university programmes in different countries of Europe
- To find out the realities of official institutions on an international level that specialize in the third age, together with their future prospects
- To learn about the reality of and the possibilities for university programmes for seniors in Spain
- To analyse the strategies for the incorporation of foreign students in university programmes for seniors
- To make a network of university programmes for seniors in Europe feasible
- To make the creation of an exchange programme for university students feasible within the European university framework

PROGRAMME

May 6th

18:00-20:00 Documents distributed to participants

May 7th

8:30-9:30 Documents distributed to participants

9:30-10:30 Official Inauguration. Academic and Official Institutions

10:30-11:00 Break

11:00-12:30 Inaugural conference: University Programmes for Seniors within the Framework of On-Going Education. Mr Raphael Chanterie, member of Mrs. Viviane Reding's Cabinet, counsellor responsible for Education, Budget and Relations with the European Parliament. Introduced by Mr. Damià Pons i Pons, Councillor of Education and Culture of the Government of the Balearic Islands.

12:30-14:00 Creating the European University Area for Higher Education and its Impact on University Programmes for Seniors. The President of CRUE, and the President of the European University Association (EUA). Introduced by the Rector of the UIB.

14:00-16:30 Luncheon

16:30-18:00 The Current Status and Future Prospects of University Programmes for Seniors in Germany (Ms. Carmen Sladelholer), Holland (Mr. Louis Bourgeois), Scandinavia (Ms. Maj Aldskogius) and England (Ms. Lesley Hart). Introduced and chaired by Mr. Franz Kolland, University of Vienna.

18:00-18:45 Posters (topic areas)

19:30 Reception at the Consolat de la Mar

21:00 Sponsored Concert. Europe Day

May 8th

9:00-10:30 The Current Status and Future Prospects of University Programmes for Seniors in Southern and Mediterranean Europe: Portugal (Ms. Maria da Graça Pinto), Italy (Ms. Maria-Caterina Federici), Spain (Ms. Carmen Orte) and Malta (Mr. Marvin Formosa). Introduced and chaired by Mr. Mariano Sánchez Martínez. University of Granada.

10:30-11:00 Break

11:00-12:30 University Programmes for Seniors as a Factor in Social and Cultural Integration. Ms. Catalina Mut Gomila, Director of Family Services and Primary Care of the Calvià Town Hall (Majorca), Ms. Concha Bru Ronda, University of Alicante; Mr. José Arny Puerta, University of La Laguna. Introduced and chaired by Ms. Adoración Holgado Sánchez, University of Salamanca.

12:30-14:00 The Current Status and Future Prospects of International University Organisations for Seniors. AIUTA (Mr. Louis Bourgeois), TALIS (Ms. Carolyann Rafman), Education and Ageing (Ms. Alexandra Withnall). Introduced and chaired by Ms. Carmen Stadelhofer, University of Ulm, Germany.

14:00-16:30 Luncheon

16:30-18:00 The Institutional Future of University Programmes for Seniors in Spain. Ms. Mercé Gambús Sáiz, Vice-Chancellor of the Extended Campus and Cultural Activities of the UIB; Mr. Francisco Javier Martos Perales, Vice-Chancellor of the Postgraduate and On-Going Education Programmes at the University of Granada; Mr. Mario Bedera Bravo, Vice-Chancellor of the Extended Campus of the University of Valladolid; Ms. Juana Castaño Ruiz, Vice-Chancellor of Undergraduate and Postgraduate Studies at the University of Murcia. Introduced and chaired by Mr. Santiago Cavanillas Múgica, University of the Balearic Islands.

19:30 Reception hosted by the Palma City Council in Bellver Castle.

21:00 Concert by the University of the Balearic Islands Choir

May 9th

9:30-11:00 Student Prospects in University Programmes for Seniors, Mr. Miguel Guirao Pérez, M. Antonia Mª Salas Vidal, Ms. Josefa Vicente Alcázar, Ms. Ana Mª González Yánez. Students from university programmes for seniors from the universities of Granada, the Balearic Islands, Murcia and Valladolid). Introduced and chaired by Ms. Julia Gallo, University of the Balearic Islands.

11:00-11:30 Break

11:30 Closing session, Ms. Josefina Aldecoa, Writer. Introduced and chaired by Mr. Francisco Díaz de Castro, Professor of Spanish Literature, University of the Balearic Islands.

13:30 Conclusions and Official Closure

14:30 Closing lunch at the Hotel and Catering School on the University of the Balearic Islands campus

GENERAL INFORMATION

Secretary

Sra. Catin Riera Femenias
Vicerectorat d'Extensió Universitària i Activitats Culturals
EUROCONGRESOS

Passatge de Santa Catalina de Siena, 2, 1F (Edifici Espanya). Els Geranis. 07002 Palma (Illes Balears)

Phone and fax: 971 495 217 and 620 82 74 29/30

E-mail: symposiummallorca@eurocongresos.net

Web site: <http://www.eurocongresos.net> i <http://www.uib.es/uom>

Symposium Dates

Palma de Mallorca, 6-9 May 2003

Symposium Venue

The Auditorium of Palma de Mallorca, a cultural centre located on Paseo Marítimo opposite the sea.

Registration Form

We prefer registration forms be sent through the Internet, although faxes or e-mails will be accepted.

A photocopy of university status and a bank receipt must accompany symposium registrations.

Discounts will be given for registrations completed before March 20th, 2003.

Presenting Posters Summaries

The deadline for presenting summaries to the technical secretary is March 31st, 2003, taking postmarks or date sent into account.

Identification

Identity cards must be presented in order to participate in Symposium events. Identity cards will be given out at registration.

RULES FOR POSTER PRESENTATION

A. Presentation of Summaries

- a. Posters may be presented on the following topics:
  1. University programmes for seniors and life-long learning
  2. University programmes for seniors and quality of life
  3. The impact of university programmes for seniors and the involvement of the university at the organisational, economic, cultural levels, etc.
  4. Student profiles in university programmes for seniors: characteristics and perspectives
  5. University programmes for seniors and their impact on gerontological research
- b. Posters must be original and cannot have been presented previously at any other congress.
- c. Presentations may be made in any of the following languages: English, Spanish or Catalan. An English version is required.
- d. The deadline for presenting summaries to the technical secretary is the March 31st, 2003, taking postmarks or date sent into account.
- e. Recommendations for presentations:
  1. 10 pt. Times New Roman font
  2. Abbreviations must be spelled out the first time they appear. No bibliographic references are to be included.

3. Titles must be written in upper case letters. Authors must be identified by the initial of their first names and their complete last names. The name of the person presenting the poster appears first.
4. Authors' e-mail addresses must be included.
5. Posters must have the following structure: A. Introduction, B. Objectives, C. Material and Methods, D. Results, E. Discussion and Conclusions.
6. Presentations must be between 200-250 words long.
7. Key words should be included (up to a maximum of 5).
8. Authors must send the correctly completed original, a hard copy and a copy in DOC (Word 97 or more recent) or RTF format on a 3,5" diskette.
- f. The author presenting the poster must be registered in the Symposium.

B. Results of the Scientific Committee Review

- a. The Scientific Committee shall evaluate the summaries and inform the authors of reference in writing of its decision as from April 7th, 2003.

C. Poster Presentation

- a. Posters must not measure more than 120 cms. high by 100 cms. wide.
- b. Poster titles must be legible from 2 metres' distance.

- c. Posters must have the following structure: A. Introduction, B. Objectives, C. Material and Methods, D. Results, E. Discussion and Conclusions
- d. Posters must be presented to the technical secretary on the day the Symposium is inaugurated.
- e. Poster must be set up in the halls in the indicated place and time. Panels shall be available to authors for setting up their posters throughout May 7th, and authors should bear in mind that posters must be set up at least 10 minutes before the time indicated for exhibition. Authors are recommended to have summaries of their posters as well as cards with their professional details prepared on the day of their exhibitions to facilitate the exchange of information.
- f. Authors must bring the materials needed to set up posters on the panels (double-faced adhesive tape, etc.)
- g. Poster presentations may be drafted in any of the three languages specified, although a summary must be drafted in English.
- D. Final Note: As posters presented at the Symposium may be published, the Organisation recommends that authors present their posters in communiqué format to the technical secretary on the day the Symposium is inaugurated. Recommendations for presentations in this format are as follows:

- 1. Language: English, Spanish or Catalan.
- 2. Times New Roman font, 12 pts.
- 3. 1.5 spacing for the body of the text and single-spacing for notes.
- 4. DOC (Word 97 or more recent) or RTF format.
- 5. Maximum number of pages: 10.
- 6. Margins: left and right - 3 cms, upper and lower – 2.5 cms.
- 7. Abbreviations must be fully spelled out the first time they appear.
- 8. APA norms must be used for bibliographic quotations.
- 9. Bibliography notes must be included at the end of the work.
- 10. Titles must be written in upper case. Authors must be identified by the initial of their first names and their complete last names.
- 11. Professional information on the authors and their complete addresses must be included.
- 12. The communiqué must include the following sections: A. Introduction, B. Objectives, C. Material and Methods, D. Results, E. Discussion and Conclusions.
- 13. Authors must present the original, a copy in DIN A4 format printed on one side only and a copy in DOC (Word 97 or more recent) or RTF format on a 3,5" diskette.

REGISTRATION FORM

THE INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON UNIVERSITY PROGRAMMES FOR SENIORS
Palma de Mallorca, 6-9 May 2003

Name.....

Street.....

City..... Postal code.....

Phone..... Fax:.....

Country..... E-mail.....

Institution..... Workplace.....

Phone..... and available between: .....

INSCRIPTION FEE		(20 of March)
Delegates:	150,25 €	180,30 €
Students:	120,20 €	150,25 €

LIMITED NUMBER OF PLACES
 (Students must enclose proof of status and payment along with this Registration Form.)

PAYMENT:
 C/C n.º Sa Nostra: 2051 0100 54 0403726410
 VISA n.º:..... Expiry date:.....

Eurocongressos
 Passatge de Santa Catalina de Siena, 2, 1r F (edificio España). Los Geranios
 07002 Palma. Illes Balears (Espanya)
 Tel.: 00 34 971 49 52 17 - 620 82 74 29/30
 Email: simposiummallorca@eurocongressos.net
 Web: http://www.eurocongressos.net

Universitat de les Illes Balears

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria de Presidència

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Educació i Cultura

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria de Benestar Social

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Innovació i Energia

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria de Turisme

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
Conselleria d'Hisenda i Pressuposts

Ajuntament
de Palma

CANÀ DE BALEARS